

Vastaus lausuntopyyntöön VM 162:00/2011

KEURUUN KAUPUNGIN LAUSUNTO

VALT 4.3.2013 § 33, liite 1

YLEISTÄ

Tulot

Suomalaisten hyvinvoinnin rahoituksen kannalta tärkeintä on kannustaa yrittäjyyteen ja työntekoon. Suuri osa maamme taloudesta on riippuvainen paikallisesta yrittäjyydestä ja kuntien harjoittamasta yritystoiminnan edistämisestä. Käytäntö on osoittanut, että kunta ja seutukunnan oma kehittämisorganisaatio palvelee parhaiten yrityksiä.

Lainsäädäntö

Valtion ja kuntien välisen työnjaon selkeyttämiseen on tarvetta. Kuntien lakisääteiset tehtävät on säädettävä yhdessä laissa kokonaisuutena. Lakisääteisten kuntapalveluiden riittävä valtion rahoitus on kirjattava lakiin, jotta tarvittavat palvelut voidaan tuottaa kunnan asukkaiden tulotasosta riippumatta.

Työnjako

Kunnat vastaavat paikallisista palveluista, valtio vastaa maanlaajuisista palveluista. Kunnille on siirrettävä rahoituksineen ne paikalliset/seudulliset tehtävät, joita valtion organisaatiot eivät enää tuota kaikilla seutukunnilla.

Rahoitus

Jokaisen kunnan pitää pystyä rahoittamaan lakisääteisten tehtävien laskennalliset tuotantokustannukset saman tuloveroprosentin mukaisella verotuksella ja valtionosuuksilla. Maan eri osien suurista tuloeroista johtuen tulevaisuudessakin tarvitaan verotuloja tasaava valtionosuusjärjestelmä. Tuloverotuksessa tehtävät vähennykset pitää kohdentaa valtion verotukseen, jotta kuntien tuloveroprosentit ilmaisisivat todellisen veroprosentin ja kaikki veronmaksajat osallistuisivat kuntien rahoitukseen. Mahdollisten uusien tehtävien osalta kohdennetaan 100 % rahoitus kunnille. Kiinteistövero on otettava takaisin verotulojen ta-sausjärjestelmään.

Valtion on kannettava pitkäjänteisesti sille kuuluva vastuu kuntapalveluiden riittävästä rahoituksesta. Valtionosuuksien leikkaukset ilman tehtävien karsimista ovat vastoin tätä periaatetta.

Palvelutuotanto

Kuntien omaa harkintaa palvelutuotannossa pitää lisätä. Kuntia sitovat tarpeettomat normit on poistettava palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa. Uusia normilakeja ei tule säätää. Kuntien tuottavuuden parantamiselle on annettava realistiset mahdollisuudet

LAUSUNTOPYYNNÖSSÄ ESITETYT KYSYMYKSET

SELVITYSVELVOLLISUUDESTA, SELVITYSPERUSTEISTA JA SELVITYSVELVOLLISUUDEN SISÄLLÖSTÄ

Keuruu kehittyy seutukaupunkina ja tekee aktiivista yhteistyötä elinvoiman lisäämiseksi omalla seudullaan. Keuruu pystyy järjestämään lakisääteiset kuntapalvelut lukuun ottamatta erikoissairaanhoidtoa. Keuruu haluaa lisätä kuntayhteistyötä alueella Keuruu, Multia, Peltäjävesi, Mänttä-Vilppula, Virrat ja Ähtäri. Kunnat sopivat keskenään yhteistyön laajuuden asteikolla nykyinen tilanne – kuntaliitos. Kuntayhteistyössä pitää keskittyä verotulopohjan vahvistamiseen ja palvelutuotannon rationalisointiin.

Lakiluonnoksessa esitetyillä selvitysperusteilla kaikki kunnat joutuvat tekemään selvityksiä. Valtiovallan tulee antaa kunnille aikaa ja rahoitusta tehdä tarvittavat selvitykset uudistusten toteuttamiseksi. Asetettuihin tavoitteisiin pääsemisen helpottamiseksi on kuntia ohjaavan lainsäädännön oltava enemmän mahdollistavaa kuin rajoittavaa.

Valtionosuusjärjestelmää ei pidä käyttää kuntarakennepolitiikan välineenä, vaan valtionosuusjärjestelmän tulee olla alueellisesti oikeudenmukainen ja suomalaisten keskinäistä tasa-arvoa lisäävä.

MÄÄRÄAJAT JA MENETTELYT

Kuntarakennelaki on käsittelyssä eri aikaan kuin sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntömuutokset. Kuntia koskevien muiden lakien säätäminen on myös kesken. Olisi hyvä, että kaikki kuntiin liittyvä lainsäädäntö käsiteltäisiin saman aikataulun mukaan. Muutoksien suunnittelu ja toimeenpano vaatii useita vuosia, jotta niistä voisi olla hyötyä.

VALTIONEUVOSTON TOIMIVALTA

Kuntien valtuustojen pitää saada päättää kuntaliitoksista sekä kuntajakoselvityksiin osallistumisista.

YHDISTYMISSAVUSTUKSET

Yhdistymisavustukset pitää jakaa väkiluvultaan kaiken kokoisille kuntaliitoksille, myös alle 20.000 asukkaan. Avustukset pitää porrastaa liittyvien kuntien verotulopohjan mukaisesti. Yhdistymisavustuksia pitää olla saatavissa toistaiseksi.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle ja kuntarakenteelle on kuntauudistuksessa asetettu keskenään ristiriitaisia tavoitteita. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislinjaukset ja kuntarakennelaki tulee valmistella yhtäaikaaisesti ja yhtenäisiin tavoitteisiin pyrkien.

Kuntien omistamat laajan väestöpohjan organisaatiot (nykyiset sairaanhoitopiirit) järjestävät tulevaisuudessakin kuntien yhteistä terveydenhuoltoa (mm. päivystys, synnytykset, syöpähoidot, pääosa leikkaustoiminnasta). Sosiaalitoimen tehtävistä laajan väestöpohjan

järjestettäväksi voidaan siirtää isyyden selvittäminen, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen sekä elatukseen liittyvät sopimukset, sosiaalipäivystys ja lastensuojelun sijaishuollon tuki.

Perusterveydenhuollon järjestäminen on pystyttävä organisoimaan usealla eri tavalla: kunta, vastuukunta, alue (ilman väestöpohjarajoja). Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kiinteä yhteistyö on tärkeää. Sosiaalitoimen ja perusterveydenhoidon tulee tehdä saumatonta yhteistyötä. Keuruu voi jatkossakin järjestää sosiaalitoimen lähipalvelut riippumatta kunnan tulevasta asukasluvusta.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoon esitetyt 20.000 asukkaan ja 50.000 -100.000 asukkaan soite-alueet sekä erva-alueet eivät ole tarpeellisia hallintoportaita.

Julkisen terveydenhuollon tuotannossa pitää olla vain yksi valtakunnallinen tietojärjestelmäarkkitehtuuri.

Lausunnon liitteet:

1. Keuruun kaupunginvaltuuston lausunto kuntauudistuksesta 2.4.2012
2. Keuruun kunta- ja palvelustrategia 2017 (KVALT 25.6.2012)

Keuruun kaupunki

Kaupunginhallituksen ESITYS valtuustolle 2.4.2012

**LAUSUNTOPYYNTÖ KUNNALLISHALLINNON RAKENNE -TYÖRYHMÄN
SELVITYKSESTÄ SEKÄ KUNTAUUDISTUKSEEN LIITTYVISTÄ MUISTA
UUDISTUKSISTA**

Valtiovarainministeriö pyytää tällä lausuntomenettelyllä kuntanne lausuntoa kahdesta asiakokonaisuudesta:

I. Kunnallishallinnon virkamiestyöryhmän selvitys

II. Muut kuntauudistukseen liittyvät uudistukset

Lausunnonantajien suuren määrän johdosta lausuntokierros toteutetaan tämän sähköisen lomakkeen avulla. Lausunnot tulee antaa viimeistään perjantaina 13.4.2012 klo 16.00 mennessä.

**OSA I. KUNNAN LAUSUNTO KUNNALLISHALLINNON RAKENNETYÖRYHMÄN
RAPORTISTA**

1. Osio: Työryhmän analyysi kunta- ja palvelurakenteen kehittämistarpeista ja tavoitteista

Työryhmä on selvityksen 4. luvussa kuvannut uudistuksen tarvetta ja tavoitteita.

1. Miten arvioitte tarvetta uudistaa kunta- ja palvelurakennetta ja mitkä ovat kuntien näkökulmasta tärkeimmät syyt uudistuksen toteuttamiseen?

1 Valtion ja kuntien työnjako suomalaisten hyvinvoinnin ja kestävän kehityksen edistämisessä. Lakisääteisten kuntapalvelujen rahoitus.

Valtion ja kuntien välisen työnjaon selkeyttämiseen on tarvetta. Lakisääteisten kuntapalveluiden riittävä rahoitus on kirjattava lakiin, jotta tarvittavat palvelut voidaan tuottaa kunnan asukkaiden tulotasosta riippumatta. Mikään alueellinen kuntarakenne ei mahdollista riittävää rahoitusta ilman maan sisäisiä tulonsiirtoja.

Kuntien lakisääteiset tehtävät on säädettävä yhdessä laissa kokonaisuutena. Valtion rahoitus on kiinnitettävä lakisääteisiin tehtäviin. Kunnat vastaavat paikallisista palveluista, valtio vastaa maanlaajuisista palveluista. Kunnille on siirrettävä rahoituksineen ne paikalliset/seudulliset tehtävät, joita valtion organisaatiot eivät enää tuota kaikilla seutukunnilla.

Valtion on kannettava pitkäjänteisesti sille kuuluva vastuu riittävästä rahoituksesta kunnille (valtionosuusjärjestelmä), jotta lakisääteiset peruspalvelut olisivat tasapuolisesti kaikkien suomalaisten saatavilla maan eri osissa. Valtionosuuksien leikkaukset ilman tehtävien karsimista

ovat vastoin tätä periaatetta. Valtakunnan tasolla on ratkaistava terveydenhuollon (perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido) rahoitus.

Valtion pitää järjestää lakiin perustuvien ammattien (mm. lääkärit, hammaslääkärit, eläinlääkärit) koulutus siten, että työntekijöitä saadaan avoimiin tehtäviin maan kaikissa osissa.

2 Kuntarakenne

Kuntarakenteen muuttaminen ei ratkaise kaikkia työryhmän selvityksessä esille nostettuja ongelmia. Kuntarakenteiden muuttamisessa on tärkeä ottaa huomioon kuntien luontaiset ja jo olemassa olevat yhteistyötahot/kunnat. Näiden yhteistyörakenteiden hajottamisessa voidaan kadottaa jo syntyneitä synergia-etuja ja purkaa kuntien itsensä kehittämiä toimivia, kunnallisen päätöksenteon kannalta tärkeitä toimielimiä.

3 Kuntapalvelujen järjestäminen ja tuotanto

Kuntien omaa harkintaa palvelutuotannossa pitää lisätä. Kuntia sitovat tarpeettomat normit on poistettava palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa. Uusia normilakeja ei tule säätää. Kuntien tuottavuuden parantamiselle on annettava realistiset mahdollisuudet. Valtion pitää nopeasti luoda yhdessä kuntien ja yksityisten terveystaluyrityksien kanssa yksi yhteinen tai toisiensa kanssa yhteensopiva valtakunnallinen asiakastietojärjestelmäarkkitehtuuri terveydenhuoltoon.

Kuntien omistamat laajan väestöpohjan organisaatiot (nykyiset sairaanhoitopiirit) järjestävät tulevaisuudessakin kuntien yhteistä terveydenhuoltoa (mm. päivystys, synnytykset, syöpähoidot, pääosa leikkaustoiminnasta). Sosiaalitoimen tehtävistä laajan väestöpohjan järjestettäväksi voidaan siirtää isyyden selvittäminen, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen sekä elatukseen liittyvät sopimukset, sosiaalipäivystys ja lastensuojelun sijaishuollon tuki.

Perusterveydenhuollon järjestäminen on pystyttävä organisoimaan usealla eri tavalla: kunta, vastuukunta, alue (ilman väestöpohjarajoja). Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kiinteä yhteistyö on tärkeää. Sosiaalitoimen ja perusterveydenhoidon ei tarvitse olla samassa organisaatiossa.

Lasten päivähoidon ja vammaishuollon subjektiivisia normeja pitää tarkastella uudelleen.

Keuruu haluaa säilyttää lukio-koulutuksen järjestämisvastuun kunnan tehtävänä ja lisätä rooliaan ammatillisen toisen asteen koulutuksen järjestämiseksi Keuruulla.

2. Osio: Työryhmän tarkastelunäkökulmat sekä kuntaliitostarpeen arviointi

1. Miten arvioitte kuntanne osalta työryhmän kuntarakennetarkastelussa käyttämiä tarkastelunäkökulmia ja kriteereitä?

- Väestökehityksen ja väestörakenteen osalta?
- Taloustarkastelunäkökulmien osalta?
- Yhdyskuntarakennetarkastelun osalta?
- Työssäkäynnin, saavutettavuuden ja asioinnin osalta?

- Peruspalvelujen järjestämis- ja tuotantoedellytyksien osalta?
- Elinkeinotoimen kehittämisen osalta?
- Toiminnallisen kokonaisuuden ja kokonaisarvioinnin osalta?

Nykyisten kuntien merkitystä seutunsa ja samalla koko Suomen elinvoiman lisääjänä voisi arvioida enemmän. Kuntien asukkaiden suurin kiinnostus kohdistuu oman asuinympäristönsä ja lähipalvelualueen asioihin. Analyysi tehokkaasta ja laadukkaasta palvelutuotannosta puuttuu. Myös taloudellinen huoltosuhde olisi otettava tarkasteluun. Infrastruktuurin ja palvelukiinteistöjen kuntoa kriteerinä ei ole huomioitu. Keuruun viimeisimpien vuosien investointeja tulevaisuuteen ei ole otettu huomioon.

2. Vastaako työryhmän tarkastelunäkökulmien analyysi käsitystänne kuntanne tilanteesta? (vastausvaihtoehdot: kyllä, ei)

- Väestökehityksen ja väestörakenteen osalta?
Ei
- Taloustarkastelunäkökulmien osalta?
Ei
- Yhdyskuntarakennetarkastelun osalta?
Ei
- Työssäkäynnin, saavutettavuuden ja asiointin osalta?
Ei
- Peruspalvelujen järjestämis- ja tuotantoedellytyksien osalta?
Ei
- Elinkeinotoimen kehittämisen osalta?
Ei
- Toiminnallisen kokonaisuuden ja kokonaisarvioinnin osalta?
Ei

3. Mikäli vastasitte edelliseen kysymyksen vaihtoehtoihin Ei, niin mikä on oma analyysinne tilanteesta?

Väestökehitystä ja ikärakennetta tasapainotetaan elinkeinopolitiikan ja kaavoituksen keinoin huolimatta siitä, että valtio on niitä omilla päätöksillään heikentänyt (valtion työpaikkojen siirtäminen pois, valtion paikallispalveluiden lopettaminen, lakisääteisen valtionosuusrahoituksen leikkaaminen).

Keuruun osalta kehitys on nähty liian pessimistisenä. Esimerkiksi Keuruulla on hyvä yksityissektorin työpaikkakehitys mm metalliala. Esitetty painelaskelma liian kaavamainen, eikä anna oikeaa kuvaa.

Keuruun seudulla yhdyskuntarakenne on kehittynyt myönteisesti ja alueiden käytön valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Keuruun sijainti maan keskellä on erinomainen.

Keuruun seutu muodostaa oman työssäkäyntialueen. Pendelöintiä on myös naapurikuntiin ja yli maakuntarajan. Keuruu on lisääntyvässä määrin kaupankeskus.

Keuruun seudulla on edellytykset järjestää ja tuottaa kaikki peruspalvelut, mutta erikoissairaanhoidon järjestämiseen väestöpohja on liian pieni. Keuruu on investoinut palvelurakenteisiin, hoitoketjut ovat toimivat ja muun muassa toisen asteen koulutusta on suunnitelmallisesti uudistettu.

Keuruun seudulla pitää olla oma elinkeinojen kehittämisorganisaatio. Seudullinen kehittämistoiminta on ollut onnistunutta.

Keuruu, Multia, Petäjävesi ja Mänttä-Vilppula muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden

4. Mitä edellä todettuja ja mahdollisia muita tarkastelunäkökulmia ja –kriteerejä kuntanne näkemyksen mukaan tulisi soveltaa tarkasteltaessa kuntaliitoksen tarvetta kuntanne ja alueenne osalta?

ELINVOIMA

Suomalaisten hyvinvoinnin kannalta tärkeintä on kannustaa yrittäjyyteen ja työntekoon. Kunnilla on tässä elinvoimaisuuden edistämistyössä ratkaisevan tärkeä merkitys. Käytäntö on osoittanut, että seutukunnan oma kehittämisorganisaatio palvelee parhaiten yrityksiä.

PALVELUT

Keuruu pystyy järjestämään lakisääteiset kuntapalvelut lukuun ottamatta erikoissairaanhoidoa.

Keuruu tekee lähikuntien (erityisesti Multia, Petäjävesi, Mänttä-Vilppula) kanssa tiivistä ja tuloksellista yhteistyötä. Palvelutuotantoa voidaan yhdistää, jos se tuottaa hyötyjä.

Keuruu on valmis toimimaan jatkossakin palveluiden järjestäjänä vastuukunta –mallilla.

ASUINYMPÄRISTÖ

Asukkaiden kuuleminen asuinympäristöön liittyvissä asioissa onnistuu parhaiten, kun kunnan koko on mitoitettu luontaisen lähipalveluasioinnin mukaisesti.

Vakituisten asukkaiden lisäksi Keuruulla on paljon vapaa-ajan asukkaita, joita varten palvelujärjestelmä ja infrastruktuuri on myös rakennettu.

3 Osio: Kuntaliitoksen toteuttaminen kuntien oman selvityksen perusteella tai työryhmän esittämän erityisen kuntajakoselvityksen perusteella

Tässä osiossa esitetyt kysymykset liittyvät mahdollisen kuntaliitoksen tekemisen vaihtoehtoihin sekä aluerajauksiin.

1. Olisiko kuntanne valmis selvittämään yhdessä muiden kuntien kanssa kuntaliitoksen toteuttamista työryhmän esittämän erityisen kuntajakoselvityksen sijasta?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Mikä olisi se alue, jolla kuntanne näkemyksen mukaan voitaisiin sitä selvittää?

Keuruu haluaa lisätä yhteistyötä alueella Keuruu, Multia, Petäjävesi, Mänttä-Vilppula, Virrat. Kunnat sopivat keskenään yhteistyön laajuuden asteikolla nykyinen tilanne - kuntaliitos.

Työryhmä on esittänyt, että alueellisen kuntarakenneselvityksen pohjalta käynnistettäisiin kuntajakolaissa (1698/2009) 4. luvussa tarkoitettu ministeriön kustannuksella tehtävä erityinen kuntajakoselvitys kullakin ehdotetulla alueella.

2. Olisiko kuntanne valmis osallistumaan työryhmän esittämään ministeriön käynnistämään ja kustantamaan erityiseen kuntajakoselvitykseen?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Mikä olisi se alue, jolla kuntanne näkemyksen mukaan voitaisiin toteuttaa työryhmän esittämä erityinen kuntajakoselvitys?

3. Katsooko kuntanne, että osaliitokset olisivat alueellanne tarpeellisia?

KYLLÄ

EI

Jos edelliseen kysymykseen vastataan KYLLÄ, aukeaa seuraava kysymys:

Millä alueella ja millä tavoin osaliitokset olisivat alueellanne tarpeellisia?

4. Osio: Kuntarakenneuudistuksen toteuttamiskeinoista ja aikataulusta

1. Työryhmä on esittänyt raporttinsa selvitysosassa (selvityksen osa I) kuntauudistuksen toteuttamistapoja. Mikä on kuntanne näkemys näistä toteuttamistavoista?

• Kuntien itse käynnistämä selvitys

- Ministeriön käynnistämä kuntajakoselvitys
- **Kuntaliitosten taloudellinen tukeminen**
- Valtionosuusjärjestelmän muuttaminen uudistuksiin kannustavaksi
- Uudistuksen ohjaaminen muutoin kuntien rahoitusjärjestelmän muutoksilla (esim. veropohja)
- Uudistuksen toteuttaminen palvelujen järjestämistä koskevien kriteerien perusteella
- Uudistuksen toteuttaminen velvoittavalla lainsäädännöllä
- **Muu, mikä?**

Vapaaehtoisen kuntayhteistyön kautta mennään uusiin rakenteisiin, jos niillä saavutetaan hyötyjä.

2. Mistä ajankohdasta lukien kuntaliitokset voitaisiin toteuttaa alueellanne?

- Vuoden 2013 alusta lukien
- Vuoden 2014 alusta lukien
- Vuoden 2015 alusta lukien
- Vuoden 2016 alusta lukien
- Vuoden 2017 alusta lukien

3. Perustelunne aikataululle

Kuntia koskevien lakien säätäminen on kesken. Muutoksien suunnittelu ja toimeenpano vaatii useita vuosia, jotta niistä voisi olla hyötyä. Mahdolliset rakennemuutokset uuden valtuustokauden alusta voimaan.

5. Osio: Muutostuki

1. Millaiset valtion muutostuen keinot voisivat edistää uudistuksen toteuttamista omassa kunnassanne ja alueellanne?

Valtiovallan tulee antaa kunnille aikaa ja rahoitusta tehdä tarvittavat selvitykset uudistusten toteuttamiseksi. Kunnan tulee saada itse päättää aikataulusta oman taloudellisen tilanteen ja käytettävien resurssien pohjalta.

6. Osio: Lisänäkemyksiä

1. Jos haluatte esittää esitettyjen kysymyksien ohella omia vaihtoehtoisia näkemyksiänne työryhmän selvitykseen, lisätkää se alla olevaan tilaan.

Keuruu haluaa lisätä yhteistyötä alueella Keuruu, Multia, Petäjävesi, Mänttä-Vilppula ja Virrat.

Keuruun kaupunki ei hyväksy pakkoliitoksia.

Keuruu kehittyy seutukaupunkina ja tekee aktiivista yhteistyötä elinvoiman lisäämiseksi omalla seudullaan.

Kunnallinen valtiosuusjärjestelmä on Keuruun seudulle ja koko Keski-Suomen alueelle välttämätön kuntarakenteesta riippumatta.

OSA II. KUNNAN NÄKEMYKSIÄ MUIHIN KUNTAUUDISTUKSEEN LIITTYVIIN HANKKEISIIN

1. Osio: Kuntalain kokonaisuudistus

1. Mitkä ovat kuntanne näkemyksen mukaan kuntalain tärkeimmät uudistustarpeet?

Nykyinen kuntalaki on sisällöltään käyttökelpoinen. Järkevintä olisi yhdistää kaikki kuntia koskeva lainsäädäntö yhteen lakiin, jossa olisi myös valtiota sitova velvoite riittävän rahoituksen takaamisesta kaikille suomalaisille tarkoitettujen kuntaperuspalveluiden tuotantoon.

2. Miten kuntanne näkemyksen mukaan lähidemokratiaa voitaisiin vahvistaa uudistamalla kuntalain osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevia säännöksiä?

Lainsäädäntö ei ole esteenä. Nykyinen kuntalaki mahdollistaa monenlaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä lähidemokratian vahvistamisen.

2. Osio: Kuntien rahoitus- ja valtiosuusjärjestelmän uudistaminen

1. Mitkä ovat kuntanne näkemyksen mukaan kuntien rahoitus- ja valtiosuusjärjestelmän tärkeimmät uudistustarpeet?

Jokaisen kunnan pitää pystyä rahoittamaan lakisääteisten tehtävien laskennalliset tuotantokustannukset saman tuloveroprosentin mukaisella verotuksella ja valtiosuuksilla. Maan eri osien suurista tuloeroista johtuen tulevaisuudessakin tarvitaan verotuloja tasaava valtiosuusjärjestelmä. Tuloverotuksessa tehtävät vähennykset pitää kohdentaa valtion verotukseen, jotta kuntien tuloveroprosentit ilmaisisivat todellisen veroprosentin ja kaikki veronmaksajat osallistuisivat kuntien rahoitukseen. Mahdollisten uusien tehtävien osalta 100 % rahoitus kunnille. Kiinteistövero takaisin verotulojen tasausjärjestelmään.

3. Osio: Kuntien tehtävien arviointi

1. Mitä seikkoja tulisi ottaa huomioon seuraavia asioita arvioitaessa:

- Kuntien tehtävien mahdollinen vähentäminen
- Valtion ja kuntien tehtävänjako

Kaikki kuntien tehtävät ja niiden rahoitus säädettävä samassa laissa.

- Määriteltäessä uusien kuntien tehtäviä

Uusille tehtäville pitää olla 100 % rahoitus valtiolta.

4. Osio: Lisänäkemyksiä

1. Jos haluatte esittää esitettyjen kysymyksien lisäksi kuntauudistukseen liittyen muuta, lisätkää se alla olevaan tilaan.

Valtiojohto voisi kannustaa kuntien toimintaa, koska suuri osa maamme talouden kasvusta on riippuvainen paikallisesta yrittäjyydestä ja kuntien yritystoiminnan edistämisestä.

KEURUU 2017

KUNTA- JA PALVELUSTRATEGIA

KEURUUN KAUPUNKI 2017	3
1. JOHDANTO	3
2. VISIO: KEURUU KUNTANA VUONNA 2017.....	4
3. KAUPUNKILAISET KEURUUN KEHITTÄJINÄ.....	5
3.1. Missio eli tehtävä.....	5
3.2. Lähtökohta: Keuruun kehitys 1990 - 2012.....	5
3.3. Tavoitteet Keuruun kehittämiselle vuoteen 2017.....	6
3.4. Strategiset Kehittämishjelmat.....	7
3.4.1. Elinvoimainen Keuruu –kehittämishjelman tavoitteet:.....	7
3.4.2. Moderni ja viihtyisä asuin ympäristö –kehittämishjelman tavoitteet:.....	8
3.4.3. Palveleva Keuruu –kehittämishjelman tavoitteet:.....	9
4. PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN	11
5. PALVELUIDEN TUOTANTO.....	12
6. KAUPUNKIORGANISAATIO	13
6.1. Organisoinnin periaatteet.....	13
6.2. Organisaation tarkentaminen	14
7. KEURUU MENESTYY TULEVAISUUDESSAKIN	15

KEURUUN KAUPUNKI 2017

1. JOHDANTO

Keuruu 2017 kunta- ja palvelustrategia linjaa Keuruun aseman Suomen kuntien joukossa sekä perusperiaatteet kunnan vastuulla olevien palveluiden järjestämisestä ja tuotannosta.

Tämä asiakirja kertoo asukkaille, työntekijöille, luottamushenkilöille, yrityksille, yhdistyksille sekä valtion organisaatioille vankasta tahdosta toimia Keuruun ja keuruulaisten hyväksi. **Tämän asiakirjan sisällöstä tai sen osista voidaan tehdä helpommin luettavaa, kuvitettua ja tilastotaustoitettua viestintäaineistoa eri kohderyhmille.**

Toimintamme keskiössä ovat työ ja toimeentulo sekä asukkaiden palvelu ja yhteistoiminta. Strategiassa kerrotaan tärkeinä pitämistämme asioista ja asetetaan keskeiset tavoitteet kaupungin kehittämiseksi. Tällä asiakirjalla ohjataan talousarvioiden laadintaa. Tavoitteet asetetaan vuoteen 2017 ja toimenpiteitä tehdään vuosina 2012 - 2016. Kehittämishjelmat ja vuosittaiset talousarviot ovat asiakirjoja, joissa määritetään tarkemmin toimenpiteitä.

Kaupunki-konsemin eri yksiköt laativat lisäksi alakohtaisia suunnitelmia (esim. Elinkeinostrategia) tai väestöryhmien palveluiden kokonaiskatsauksia (esim. Lasten Keuruu III).

Strategia-asiakirjoja tarkastellaan joka vuosi talousarvion laadinnan yhteydessä.

2. VISIO: KEURUU KUNTANA VUONNA 2017

Keuruu on Suomen paras keskisuuri paikkakunta, joka tarjoaa puitteet mukavaan elämään, työntekoon, yrittäjyyteen ja sujuvaan arkeen. Keuruu on asukkaidensa näköinen: innovatiivinen ja yritteliäs sekä luontoa kunnioittava ja yhteistyökykyinen kaupunki. Toimiva, saumaton yhteistyö elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin kanssa tukee kasvua ja hyvinvointia.

Keuruun kaupunki on toiminnalliseen kokonaisuuteen perustuva **vahva ja elinvoimainen peruskunta**, joka muodostuu työssäkäynti- ja palvelualueestaan. Keuruu tekee vahvaa ja tiivistä yhteistyötä naapureidensa kanssa. Keuruun pinta-ala voi tulevaisuudessa olla nykyistä suurempi.

Keuruu on **moderni seutukaupunki** ja laajan maaseudun yhteistyöalueen **kehittyvä palvelukeskus**. Keuruulla on hyvät tietoliikenneyhteydet ja palvelut ovat lähellä asukasta. Keuruun suhde valtion aluehallinnon rajoihin ja maakuntiin on neutraali. Keuruu on mukana omaa toimintaa tukevissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Keuruu ylläpitää vähintään noin 1000 asukkaan taajamissa peruslähipalveluita väestön määrän ja ikärakenteen mukaisesti. Keuruu tuottaa monipuolisia vapaa-ajan palveluja yhdessä kolmannen sektorin kanssa.

Keuruulaisia ovat sekä vakituiset asukkaat että vapaa-ajan asukkaat. Toivotamme uudet asukkaat eri maista tervetulleiksi töihin ja yrittäjiksi kaupunkiimme.

Keuruu tunnetaan monipuolisesta elinkeinorakenteesta sekä kasvavasta perheyrittäjyydestä maa- ja metsätaloudessa, teollisuudessa, rakentamisessa ja palveluissa. Kaupunki on nopea ja ketterä toimija ja päättäjä yritystoiminnan edistämisessä.

Keuruun upea luonto on keskeinen osa elämäämme. Vesistöt säilytetään puhtaina ja saastuneet alueet kunnostetaan. Keuruulaiset kokevat kestävän kehityksen ja ympäristöstä huolehtimisen entistä tärkeämpänä.

3. KAUPUNKILAISET KEURUUN KEHITTÄJINÄ

Menestystekijöitämme ovat hyvät työntekijät ja yhteishenki, toimiva yhdyskuntarakenne ja monipuolinen elinkeinorakenne, suuri määrä yrittäjiä ja tuottajia. Keuruu on erinomainen yhdistelmä kaunista luontoa ja palveluita.

Haluamme, että kaupunkilaiset osallistuvat yhteiseen kehittämistyöhön.

3.1. Missio eli tehtävä

Keuruun kaupunki edistää asukkaidensa ja yritysten hyvinvointia ja seudun kestävää kehitystä.

Keuruun kehittäminen perustuu asukkaiden ja eri organisaatioiden yhteistoimintaan.

Menestystekijöitämme ovat

- osaavat ja motivoituneet työntekijät
- hyvä yhteishenki
- toimiva yhdyskuntarakenne
- monipuolinen elinkeinorakenne
- suuri yrittäjien ja tuottajien määrä
- sekä erinomainen yhdistelmä kaunista luontoa ja loistavia palveluita.

Kaupungin kehittämishankkeet toteutetaan kiinteällä organisaatiolla. Kaikki kaupunki-konserniin kuuluvat työntekijät sekä kaikkien kylien ja kaupunginosien asukkaat ovat Keuruun kehittäjiä.

3.2. Lähtökohta: Keuruun kehitys 1990 - 2012

Keuruun kehitys on viimeisten 20 vuoden aikana ollut kaksijakoista: Keuruu asuinpaikkana on kehittynyt huipputasolle, mutta työpaikkoja pitäisi olla enemmän, jotta toimeentulo olisi turvattu kaikille asukkaille.

Palvelutaso, asuinympäristö, kunnallistekniikan taso ja vapaa-ajan asukkaiden määrä ovat kehittyneet myönteisesti. Toisaalta Keuruun seutukunnan työpaikkojen määrä on laskenut 24 % vuodesta 1990 vuoteen 2009. Suurin lasku tapahtui 1990-luvun alun lamassa. Samaan aikaan vakituisen väestön määrä on noudatellut työpaikkakehitystä ja on vähentynyt lähes samassa suhteessa.

Pitkään jatkuneen heikon työpaikkakehityksen ja suurten ikäluokkien aiemman hyvän työllisyyden takia väestön ikärakenne poikkeaa selvästi valtakunnan keskitasosta: varttuneiden työikäisten osuus koko väestöstä on keskimääräistä suurempi ja nuorten keskimääräistä pienempi. Suuri eläkepoistuma on alkanut tässä mittakaavassa ensimmäisten joukossa Suomessa. Työpaikkojen määrä on tällä hetkellä pienempi kuin mitä tarvitaan pitkällä tähtäimellä nykyisen väestömäärän säilyttämiseen.

Työnantajarakenteen muutos on jatkuvaa. Suurin yksittäinen lähivuosien muutos on Pioneerirykmentin toiminnan lakkaaminen 31.12.2014. Käynnissä olevalla +300-ohjelmalla lisätään panoksia Keuruun alueen kasvuyrityksien kehittämiseen sekä hankitaan uusia työnantajia. Ohjelman toteuttaminen vaatii todennäköisesti suuria elinkeinopoliittisia investointeja.

3.3. Tavoitteet Keuruun kehittämiseksi vuoteen 2017

Keuruun visiossa on asetettu tavoite, että Keuruu on jatkossakin Suomen paras keskisuuri paikkakunta. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää onnistumisia erityisesti työpaikkakehityksessä. Toimeentulomahdollisuudet taas houkuttelevat uusia asukkaita. Erittäin tärkeä tehtävä liittyy sukupolvenvaihdoksiin: tarvitsemme runsaasti uuden sukupolven keuruulaisia hyödyntämään yritystoiminnan mahdollisuuksia ja nauttimaan verrattomasta asuinympäristöstä. Osalla näistä nuorista on juuret Keuruun seudulla, mutta lisäksi meillä on tilaa myös muualla syntyneille osaajille.

Yleiset tavoitteet vuodesta 2012 vuoteen 2017:

- 1. Uuden sukupolven Keuruu – olemme saaneet paljon uusia ihmisiä joukkoomme.**
- 2. Keuruu on vetovoimainen yrityksille ja suosittu asuinpaikka.**
- 3. Työllisyysaste on vähintään Suomen keskiarvossa.**
- 4. Työttömyysaste on korkeintaan Suomen keskiarvossa.**
- 5. Vakituisten väestön määrän kehitys on muuttunut suotuisammaksi.**
- 6. Väestön ikärakenne lähestyy Suomen keskiarvoa.**
- 7. Verotulojen ja toimintatuottojen osuus kaupungin tuloista kasvaa.**

Yleisiin tavoitteisiin päästään kohdentamalla resurssit painopisteisiin, joita ovat Elinvoima, Asuinympäristö ja Palvelut.

Painopisteiden mukaan laaditaan vuonna 2012 kolme strategista kehittämissuunnitelmaa:

1. Elinvoimainen Keuruu
2. Moderni ja viihtyisä asuinympäristö
3. Palveleva Keuruu

Kehittämissuunnitelmat omalta osaltaan toteuttavat kaupungin perustehtäviä eli edistävät asukkaiden hyvinvointia ja kestävästä kehityksestä seudulla. Ohjelmiin kirjataan tarkemmin vuosien 2012–2016 tavoitteet, toimenpiteet ja tuloseurannan mittarit. Kunkin kehittämissuunnitelman toteutuksesta vastaa viranhaltijaryhmä, jonka puheenjohtajana on kaupunginjohtaja. Ryhmät raportoivat toiminnasta hallitukselle ja valtuustolle. Tavoitteita ja niiden saavuttamista arvioidaan vuosittain sekä kaupunkikonsernin sisällä että yhdessä asukkaiden kanssa.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää mittavaa investointiohjelmaa, resurssien kohdentamista ja työn organisoinnin jatkuvaa tarkistamista (toimialat ja tulosalueet). Kaikkein tärkeintä on kuitenkin Keuruun asukkaiden ja täällä toimivien työnantajien valmius tehdä töitä oman seudun menestymisen eteen.

Kaupungin toiminnan ja resurssien yksityiskohdat määritellään vuosittain talousarviossa ja toimialojen käyttösuunnitelmissa.

3.4. Strategiset Kehittämishjelmat

3.4.1. Elinvoimainen Keuruu –kehittämishjelman tavoitteet:

- 1. Uusia työpaikkoja ja kasvua työpaikkamäärään.**
- 2. Uusia yrittäjiä yrityksiin, uusia maanviljelijöitä maataloilille ja uusia työn tekijöitä työpaikkoihin (spv).**
- 3. Uusia asuntoja.**
- 4. Maaseutuasuminen ja yrittäminen.**
- 5. Koulutettuja työntekijöitä tarjolle.**
- 6. Yritysten toimintaympäristön edelleen parantaminen.**
- 7. Lisääntyvä yhteistyö asukkaiden, yritysten ja kolmannen sektorin kesken.**

1. Tärkein yksittäinen tulostavoite on työpaikkojen määrän lisääminen. Seutukunnalla olevien työpaikkojen määrä vaikuttaa pitkän ajan kuluessa suoraan asukkaiden ja palveluiden määrään. Keuruun seutukunta on oma työssäkäyntialue, jonka asukkaista vain pieni osa on töissä maamme suurissa työpaikkakeskitymissä. Tällöin oman seudun työnantajien menestys vaikuttaa lähes yksin työllisyyteen. Nykyisten yritysten kasvuohjelma ja uusien työnantajien hankinta ovat painopisteet. Elinkeinopolitiikan keskiössä ovat Keuruun seutuun sitoutuneet mikro- ja pk-yritykset.

2. Toinen tärkeä tulostavoite on yrittäjien, viljelijöiden ja työntekijöiden sukupolvenvaihdoksen toteuttaminen. Keuruun väestön ikärakenne eroaa Suomen keskiarvoista ikäluokittain: eläkeikää lähestyviä työkäisiä on selvästi keskiarvoa enemmän ja taas vastaavasti nuoria työkäisiä on paljon vähemmän. Sekä työntekijöiden että yrittäjien sukupolvenvaihdostarve on suhteellisesti ja absoluuttisesti todella suuri vuosina 2012–2016. Tämä on haaste, mutta samalla historiallinen mahdollisuus tarjota nuorille ja muualla asuville työtä ja toimeentuloa siten, että asuinpaikaksi valitaan Keuruu.

3. Kolmas tärkeä tulostavoite on asuntojen tuotantomäärien kasvattaminen. Asuntotuotanto on ollut alimitoitettua huolimatta väestön vähentymisestä. Erityisesti kohtuuhintaisista moderneista perusasunnoista on pulaa. Osa vuokra-asuntokannasta ei enää

vastaa nykyajan vaatimuksia. Tarvitsemme asuntoja, joihin Keuruulle töihin muuttavat voivat asettua. Asuntopalvelut ovat aikaisempaa enemmän elinkeinopolitiikan väline.

4. Maaseutuasumista ja –yrittämistä tuetaan ja kehitetään kyläkohtaisesti laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Kyläyhdistykset ja asumistoimikunnat osallistuvat entistä enemmän asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Kylien ja asuintaajamien välinen yhteistyö on luontevaa ja avointa.

5. Lisää koulutettuja työntekijöitä tarjolle. Työttömyysaste on lähes aina ollut Keuruulla maan keskitasoa korkeampi. Kuitenkin ajoittain on ilmennyt myös alakohtaista työvoimapulaa. Yksi syy työttömyyteen on ollut puuttuva tai vääränlainen ammatillinen koulutus. **Ammatillisen aikuiskoulutuksen** keinoin mahdollisimman moni työnhakija valmennetaan työllistymään kysytyihin ammatteihin.

6. Yritysalueiden ja toimitilojen rakentaminen on ollut vaikuttavinta elinkeinopolitiikkaa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kaupunki on tehnyt suuria investointeja, jolloin myös työpaikkoja on syntynyt paljon teollisiin yrityksiin. Lähivuosina on tarve varata miljoonia euroja pelkästään yritysalueiden laajentamiseen. Lisäksi toimitiloihin pitää olla valmius investoida kertaluokkaa suurempia summia menestyäksemme kilpailussa yritysten investoinneista. Yritystilojen rakennuttamisessa huomioidaan sekä teollinen jalostus että tuotannollinen palvelu.

7. Lisääntyvä yhteistyö asukkaiden, yritysten ja kolmannen sektorin vahva yhteistyö sekä paikallisten palvelujen käyttäminen lisäävät hyvinvointiamme ja työllisyyskehitystä.

Toteutusvastuu: Kehittämishjelman käytännön toteutus on suurimmalta osaltaan elinkeino-organisaation vastuulla. Muut toimialat ja yhteistyökumppanit osallistuvat toimintaan sovittavalla tavalla.

3.4.2. Moderni ja viihtyisä asuinympäristö –kehittämishjelman tavoitteet:

- 1. Suomen viihtyisin asuinympäristö**
- 2. Kaupungin vastuulla olevat yleiset alueet toteutettu laadukkaasti**
- 3. Moderni ja tehokas seutukaupungin ydinkeskusta**
- 4. Vireitä asuinkyliä Keuruun eri osissa.**

1. Keuruu tunnetaan viehättävänä maaseutukaupunkina. Olemme saaneet paljon kiitosta hyvin hoidetusta asuinympäristöstä. Meillä on hyvät edellytykset olla tulevaisuudessa Suomen viihtyisin asuinympäristö, jossa palvelut ovat helposti saatavissa tiivistä kokonaisuuksista.

Suunnittelemme ja toteutamme yhdessä asukkaiden kanssa omien kaupunginosien tai kylien viihtyvyyden parantamishankkeita. Asemakaava-alueella olevat yleiset alueet kuten leikkikentät, uimarannat ja venevalkamat ovat kaupungin vastuulla. Niiden toteuttamisessa

painotamme laatua ja tarvittaessa vähennämme määrää. Keuruu on perinteisesti ollut musiikin ja muun taidekulttuurin sekä liikunnan ja urheilun vilkkaan harrastustoiminnan paikkakunta. Kaupunki järjestää jatkossakin yhdessä yrityksiensä ja yhdistyksiensä kanssa laadukkaat puitteet vapaa-ajan harrastuksille.

2. Vuodesta 2001 lähtien kaupunki on investoinut yli 50 M € yhdyskuntatekniikkaan. Tuloksena on keskimäärin hyvässä kunnossa olevat järjestelmät niin vesi-, sähkö- kuin lämpöhuollossa. Myös katujen kunto on parantunut. Kuitenkin lähivuosina investointeja on syytä vielä jatkaa. Tavoitteena on, että vuodesta 2017 alkaen on tarve tehdä enää normaaleja vuosittaisia ylläpitoinvestointeja sekä pieniä peruskorjauksia vanhaan rakenteeseen. Investointitarve yhdyskuntatekniikan laadun nostoon ja ajantasakaavoihin on arviolta 17 M€ vuosina 2012 - 2016.

3. Keuruun kirkonkylä eli nykyinen kaupungin keskustaajama on ollut seutukeskus jo 1600-luvulta lähtien. Taajaman ydinkeskusta ei kaikilta osin vastaa nykyisiä vaatimuksia. Kaavoituksella tähdätään ydinkeskustan rakentamistehokkuuden kasvuun, jotta alueen uudistaminen olisi mahdollista siten, että asutuksen ja palveluiden painopiste olisi jatkossakin alkuperäisellä paikalla.

4. Asemakaavan muutoksilla ja laajennuksilla ohjataan Keuruun ja Haapamäen taajamien rakenteen kehittymistä vastaamaan muuttuvia tarpeita. Yleiskaavoituksella suunnitellaan uusia asumisen ja yritystoiminnan mahdollisuuksia taajamien lähellä oleviin kyliin. Asuinpaikan voi valita oman elämäntilanteen mukaan monipuolisesta valikoimasta asteikolla taajama – kylä - haja-asutus. Vakituisen asumisen ja loma-asumisen raja on häviämässä. Vapaa-ajan asukkaat ovat mukana yhteisessä toiminnassa.

Toteutusvastuu: Kehittämishjelman käytännön toteuttamisvastuu on suurimmalta osaltaan teknisen toimialan vastuulla. Muut toimialat ja yhteistyökumppanit osallistuvat työhön sovittavalla tavalla.

3.4.3. Palveleva Keuruu –kehittämishjelman tavoitteet:

- 1. Erinomaiset lähipalvelut.**
- 2. Toimiva asukkaiden vuorovaikutus.**
- 3. Hyvinvoiva henkilöstö.**
- 4. Hyvät palvelukiinteistöt.**
- 5. Terveysten edistäminen ja kilpailukykyinen terveyskeskus.**
- 6. Vetovoimaiset lapsiperheiden palvelut.**
- 7. Turvalliset vanhus- ja vammaispalvelut.**
- 8. Kehittyvät vapaa-ajan palvelut ja hyvä yhteistyö järjestöjen kanssa.**

1. Erinomaiset lähipalvelut. Palveluiden järjestämisen lähtökohtana ovat **asukkaat** ja muut asiakkaat. Kaupungin palvelut järjestetään kohderyhmittäin. Tavoitteena on korkea asiakas-tyytyväisyys. Palvelut mitoitetaan todellisen tarpeen mukaan. Palvelutaso pidetään erittäin hyvänä, koska Keuruu on luontainen seutu- ja lähipalvelualue. Toimintoja tarkastellaan vuosittain ja tehdään tarvittavia muutoksia. Keuruun keskustajama on seutupalvelukeskus sekä kunnan itäosien lähipalvelukeskus. Haapamäki on kunnan länsiosien lähipalvelukeskus.

2. Toimiva asukkaiden vuorovaikutus. Yhtenäinen palautejärjestelmä ja yhteiset tilaisuudet lisäävät vuorovaikutusta asukkaiden ja muissa kunnissa asuvien asiakkaiden kanssa. Yhdistykset jäsenineen ja kuntalaiset asuinalueittain ovat mukana Keuruun kehittämisessä.

3. Hyvinvoiva henkilöstö on perusedellytys palvelutuotannon onnistumiselle. Työhyvinvointiohjelmalla määrittelemme tavoitteet ja mittarit. Kehitämme rekrytointiamme ja koulutamme suunnitelmallisesti. Avoimella ja säännöllisellä vuorovaikutuksella esimiesten ja työntekijöiden kesken sekä kannustavalla henkilöstöpolitiikalla pidämme yllä työniloa ja tähtäämme hyviin suorituksiin.

4. Palvelurakennuksien pitää olla vähintään tyydyttävässä kunnossa vuoteen 2017 mennessä. Investointitarve on arviolta 20 M€ vuosina 2012 - 2016.

5. Terveiden edistäminen ja kilpailukykyien terveyskeskus.

Terveiden edistäminen konkreettisilla toimenpiteillä on uusi tehtävä, jolla tavoitellaan parempaa kuntoa ja terveyshyvinvointia keuruulaisille muun muassa liikunnan keinoin. Haluamme mitattavasti vähentää sosiaalityön, vanhustyön ja terveydenhuollon suuntiin kohdistuvaa asiakas- ja menopainetta.

Terveyskeskuksen kilpailukykyyn panostetaan. Terveyspalvelulaki ja muut myöhemmin päätettävät muutokset julkisessa terveydenhuollossa asettavat terveyskeskukset kilpailemaan muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että Keuruun terveyskeskus yhdessä Keuruulla toimivien yksityisten terveysyritysten kanssa tarjoaa ylivertaisen palvelun Keuruun alueen asukkaille.

6. Vetovoimaiset lapsiperheiden palvelut. Uuden sukupolven keuruulaisia varten meillä on laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut ja vetovoimaiset koulut. Keuruun lukio toimii toisen asteen koulutuksen, nuorisotyön, aikuisopintojen ja aktiivisen harrastustoiminnan yhdistäjänä.

7. Turvalliset vanhus- ja vammaispalvelut. Toimiva omais- ja kotihoito.

8. Kehittyvät vapaa-ajan palvelut ja hyvä yhteistyö järjestöjen kanssa. Keuruun kaupunki, yritykset ja järjestöt kehittävät liikuntamatkailusta tärkeän elinkeinon, joka omalta osaltaan osallistuu vapaa-ajan ja liikuntapaikkojen ylläpitoon.

Toteutusvastuu: Vastuu kehittämisohjelman käytännön toteutuksesta on erityisesti perusturva-, sivistys ja teknisellä toimialalla. Vastaavat lautakunnat osallistuvat oman alansa suunnitteluun. Muut toimialat ja yhteistyökumppanit osallistuvat työhön sovitavalla tavalla.

4. PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN

Keuruu on omavarainen lähipalveluiden tuotannossa. Voimme toimia yhteistoiminta-alueiden isäntäkuntana varmistaen samalla palveluiden kehittymisen.

Keuruun kaupungin toiminta-ajatuksena on Kuntalain mukaisesti edistää asukkaidensa hyvinvointia ja seudun kestävästä kehitystä.

Keuruun kaupunki -konserni on yksi kokonaisuus, jota tukevat kunnalliset osakkuusyhteisöt. Tytäryhteisöjen rooli osana kokonaisuutta määrittää pääomistajan toimesta yhdessä mahdollisten vähemmistöosakkaiden kanssa.

Keuruulaisten ja yhteistoiminta-alueiden kumppanien etu määrittää palveluiden järjestämiskäytännön. Järjestämme itse kaikki paikallisen itsehallinnon tehtävät, jotka laki edellyttää tai mahdollistaa. Kaikki elinkeinotoimen, sosiaalitoimen, sivistystoimen ja yhdyskuntatekniikan lähipalvelut ovat Keuruun järjestämiskäytännöllä.

Järjestämme lähipalvelut jatkossakin itse. Voimme toimia yhteistoiminta-alueiden vastuu(isäntä)kuntana varmistaen samalla lähipalveluiden kehittymisen. Keuruu voi tarvittaessa toimia myös perusterveydenhuollon lähipalveluiden yhteistoiminta-alueen isäntäkuntana. Olemme valmiita muodostamaan elinkeinoyhtiön, joka palvelee Keuruun nykyistä seutukuntaa laajempaa aluetta.

Jatkamme ammatillisen koulutuksen yhteistyötä Jyväskylän Koulutuskuntayhtymän ja Sastamalan Koulutuskuntayhtymän Mäntän yksikön kanssa.

Valtioneuvosto on kesäkuussa 2012 linjannut, että Suomeen perustetaan 25 - 37 organisaatiota, joiden vastuulla on perustason julkisen terveydenhuollon järjestäminen 1.1.2015 alkaen. Organisaatioiden väestöpohjavaatimus on keskimäärin 150.000 - 200.000 asukasta. Keuruu on yhden järjestämisorganisaation osakas. Keuruu varautuu mahdollisuuteen, että se itse tuottaa järjestämisorganisaatiolle Keuruun alueen asukkaiden tarvitsemat terveydenhuollon lähipalvelut.

Valtioneuvoston linjauksen mukaisesti vaativin erikoissairaanhoidon järjestetään 1.1.2015 alkaen viiden (5) Erva-piirin toimesta. Nykyiset sairaanhoitopiirit lakkautetaan.

5. PALVELUIDEN TUOTANTO

Keuruulla arvostetaan läheisyysperiaatetta ja kumppanuutta palveluiden tuotannossa. Kannustamme yksityisen palvelutuotannon syntyä, omatoimisuutta ja positiivista asioiden kehittämistä.

Palveluiden järjestämisen ja tuotannon yksityiskohdista päättää organisaatiosäännön mukaisesti toimitilin tai yksikön esimies. Palveluiden tuotantotapa valitaan kokonaistaloudellisuuden, laadun ja luotettavuuden perusteella. Tuotannon jakauma tuottajittain määräytyy edellä mainituilla kriteereillä.

Tuottajana voi toimia kaupungin oma henkilöstö, yritys, säätiö tai yhdistys. Palveluiden tuotannossa arvostamme läheisyysperiaatetta ja kumppanuutta. Keuruun kaupunki säilyttää yhteyden kaikkien alojen tuotantoon, jotta tietämys hinnoittelun ja laadun osalta säilyy.

Kannustamme yksityisen palvelutuotannon syntyä kunnallisen toiminnan rinnalle, jotta myös eiverrahoitteisten hyvinvointipalvelujen markkinat kasvavat. Tämä keventää omalta osaltaan kunnan palvelujärjestelmään kohdistuvaa painetta.

Kuntalaisia kannustetaan omatoimisuuteen ja talkootyöhön sekä käyttämään paikallisten yritysten palveluita.

6. KAUPUNKIORGANISAATIO

Keuruun kaupungin työntekijät ovat kuntalaisten palveluksessa. Selkeät vastuunjaot, suunnitelmallinen työskentely ja päätöksenteko –lisättynä avoimella ja sujuvalla tiedottamisella ovat toimintamme perusta.

6.1. Organisoinnin periaatteet

Toimintamme perustuu luottamushenkilöiden, palkattujen työntekijöiden ja kuntalaisten työnjakoon, yhteistyöhön ja luottamukseen.

Kaupunkia johdetaan linjaorganisaation ja yhteisvastuun mukaan. Työntekijäorganisaatiota johtaa palkattu ammattijohto. Kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä johdetaan konsernina.

Kaupungin työntekijäorganisaatio jakautuu toimialoihin, tulosalueisiin ja tulosityksiköihin.

Kaupunginjohtaja johtaa koko organisaatiota, toimialajohtaja johtaa toimialaa, tulosalueen päällikkö tulosaluetta ja tulosityksikön esimies tulosityksikköä. Työn järjestelyitä muutetaan tarvittaessa organisaatiosäännön mukaisella päätösvallalla lainsäädännön asettamissa rajoissa.

Luottamushenkilöorganisaatioon kuuluvat lakisääteiset valtuusto, hallitus, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta sekä haluttu määrä vapaaehtoisia lautakuntia ja yhteistoimintalautakuntia. Luottamushenkilöorganisaatio määritetään organisaatiosäännössä.

6.2. Organisaation tarkentaminen

Seuraavaan organisaatiosääntöversion valmistelun lähtökohtana on kaupungin ja tytäryhteisöjen toimintojen jakaminen kaupunginjohtajan tehtäviin ja viiteen toimialaan. Toimialojen työnimet tässä vaiheessa ovat: Elinkeino, Perusturva, Sivistys, Tekninen ja Konsernipalvelut. Osa toiminnoista voi olla liikelaitos- tai osakeyhtiömuodossa. Muutoksen tarkoituksena on korostaa elinkeinotoiminnan merkitystä seudun elinvoiman luojana ja tuoda yritystoiminnan edistämisen kokonaisuus lähemmäksi Keuruu-konsernin ylintä johtoa sekä korostaa konsernin sisäisen yhteistoiminnan tärkeyttä esimerkiksi yhdyskuntatekniikan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

1. **Osana elinkeinotoimiala**-ryhmää elinkeinoyhtiö KeuLink Oy jatkaa operatiivista elinkeinojen edistämistä yrityksiin ja lähikuntien kanssa. Keuruun kaupungin omistusosuus voi pienentyä. KeuLink Kiinteistöt Oy taas on yksin kaupungin omistama ja selkeästi ohjaama toimintaympäristöyhtiö, jolla luodaan rahoituksellisia edellytyksiä aktiiviselle elinkeinopolitiikalle ja yritysalueiden laajennuksille. Nykyisiä elinkeinopalveluita vahvistetaan maatalousyrittäjien palveluilla, työllisyyspalveluilla sekä asuntopalveluilla. Toimialan tärkein tehtävä on toteuttaa Elinvoimainen Keuruu –kehittämishjelmaa ja päästä siinä määriteltyihin tavoitteisiin.

2. **Perusturva-toimiala** toteuttaa sosiaalitoimen ja tarvittaessa perusterveydenhuollon järjestämisvastuun sekä vastaa erikoissairaanhoidon hankintapolitiikan suunnittelusta yhdessä terveydenhuollon osakkuusyhteisön kanssa. Uutena tehtävänä on vastuu terveyden edistämistyön koordinoinnista sekä hyvinvointikertomuksen tuottamisesta.

3. **Sivistystoimiala** järjestää varhaiskasvatus-, perusopetus, koulutus- ja nuorisopalveluita 0-29 -vuotiaille kuntalaisille sekä aikuiskoulutusta, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita. Lisäksi vastuu matkailupalveluista.

4. **Tekninen toimiala** vastaa asuinympäristön kehittämisestä, yhdyskuntatekniikasta, vapaa-ajan palveluiden toimipaikoista, palvelukiinteistöistä, rakennusvalvonnasta, ympäristöterveydenhuollosta ja ympäristönsuojelusta sekä teknisten tukipalvelujen tuottamisesta.

Keuruun Vesi –liikelaitos vastaa toiminta-alueensa vesihuollosta. Keuruun Sähkö-alakonserni vastaa sähkön- ja lämmönjakeluun liittyvistä tehtävistä. Keuruun Vesi ja Keuruun Sähkö osallistuvat yhdyskuntatekniikan yhteissuunnitteluun kaupungin muiden yksiköiden kanssa.

5. **Konsernipalvelut-toimiala** vastaa valtuuston, hallituksen, tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan toimintoja tukevista järjestelyistä, sisäisistä talous-, tietohallinto-, laki- ja henkilöstöpalveluista, edunvalvontapalveluiden tuottamisesta, yhteispalvelusta sekä kaavoituksesta. Vastaa talousarvion, tilinpäätöksen ja henkilöstökertomuksen laadinnasta.

7. KEURUU MENESTYY TULEVAISUUDESSAKIN

Keuruulla panostetaan voimakkaasti teollisuuden, kaupan, asumisen ja yrittäjyyden kehittämiseen. Yrityksien näkymät ovat hyvät ja investointeja on luvassa; tämä lisää työpaikkojen määrää. Keuruun kaupunki kaavoittaa ja rakentaa monipuolisesti hyvää asuinympäristöä.

Keuruu on elinvoimainen kaupunki, johon halutaan muuttaa kauempaakin.

Keuruusta tuli paikkakunta alun perin seurakuntana. Asetus maaseudun kunnallishallinnosta vuonna 1865 johti viralliseen maalliseen paikallishallintoon. Vuonna 1986 Keuruusta tuli pieni kaupunki, jota voidaan nykyään kutsua seutukaupungiksi. Vuosien varrella Keuruumme maantieteellinen raja on vaihdellut ja väkiluku on vuoroin noussut ja laskenut. Rakennettu ympäristö on muuttunut ja muuttuu koko ajan. Tulevina vuosina tähtäämme Kunta- ja palvelustrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen: uudet työpaikat ja asunnot ratkaisevat toimeentulon ja väestökehityksen, yhteistoiminta vaikuttaa yhteisöllisyyteen ja uusiin ideoihin.

Ihmisen arkielämän näkökulmasta arvioiden voi todeta, että olemme menneet koko ajan eteenpäin. Erämaisesta alueesta on tullut aktiivinen ihmisyyhteisö, jossa on erinomaiset palvelut ja vilkas yhdistystoiminta. Noin 400 vuoden aikana on syntynyt Keuruun omaleimainen kulttuuri, jonka energiasta kertovat alueen sadat vuosittaiset yleisötapahtumat.

Toimintamme arvopohjana on ollut **Kotiseutuhenki, Kuntalaisten yhteistyö ja Yritteliäs elämänasenne**. Näihin arvoihin tukeutuen selviydymme tulevistakin haasteista ja hyödynnämme avautuvat uudet mahdollisuudet.

Vuonna 2017 Keuruu on hyvinvoiva ja kehittyvä osa Kuntaudistuksessa muodostuvaa uuden tyyppistä paikallista itsehallintoa, kunta Suomen kuntien joukossa.